

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucí)

Předložila studentka: Mgr. Hana Šulcová

Název: Vývojová stádia motolic (Platyhelminthes: Trematoda) ve výuce

Vedoucí: Mgr. Dagmar Říhová, KBES PedF UK Praha

1. CÍLE A HYPOTÉZY

Cílem práce z pohledu školitelky bylo zjištění, zda je možné jednoduše získat a determinovat cercárie, vývojová stádia motolic napadající aktivně další (mezi)hostitele, a využít je v hydrobiologickém praktiku. Cíl byl beze zbytku splněn, k praktické části diplomové práce navíc vznikla přehledná a čtivá rešerše poznatků o larválních stádiích motolic i samotném průběhu životního cyklu, a přehled morfotypů cercárií vyskytujících se na třech lokalitách na území hl. města Prahy. Navržené praktikum bylo vyzkoušeno na Gymnáziu J. Heyrovského na sklonku června 2016.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ A FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Práce obsahuje všechny předepsané náležitosti a sestává ze dvou částí. Rešeršní kapitoly (sestavené na základě 93 publikací zabírajících se jak motolicemi, tak plži) shrnují poznatky o motolicích, jejich životních cyklech a jednotlivých vývojových stádiích; praktická část představuje poznatky získané ve vlastním experimentu, na jejichž základě bylo navrženo středoškolské hydrobiologické praktikum se zaměřením na cercárie.

Práce je napsána nesmírně čtivě, bez překlepů a pravopisných chyb; text je vhodně doplněn obrázky a celkově velmi pěkně formátován. Její součástí je také obrázková příloha s fotografiemi ze zkoumaných lokalit i provedení praktika na G Heyrovského. Vlastní výsledky jsou vhodně komentovány i srovnány s poznatky z odborné literatury a následně využity při přípravě hydrobiologicko-parazitologického praktika.

3. KOMENTÁŘ VEDOUČÍ

Spolupráce s Hankou Šulcovou pro mne byla jednou z nejpříjemnějších a nejpřínosnějších: Hanka již jednu diplomovou práci (byť na zcela odlišné téma) sepsala a v současnosti pracuje pro ekocentrum, ve kterém vede několik výukových programů pro děti. Díky tomu měla celou práci, její strukturu, obsah i průběh praktické části dopředu dobře rozmyšlenou. Nejen při přípravě praktické části – lovu motolic jsem pomáhala spíše materiálně: Hanka bez problémů vyhledala i získala cizojazyčnou literaturu, kterou četla s porozuměním, zjištěné byla schopna kriticky zhodnotit i propojit s dalšími poznatky a navíc čtenáři čtoucímu česky čtivě (až strhujícím způsobem) podat.

Terénní část praktické práce byla fyzicky poměrně náročná. Jednalo se o lov a související transport hostitelských potenciálně nakažených plžů do laboratoře KBES, po kterém následovalo (především na pozornost, pracovní prostor i čas) náročné „vysvěcování“ cercárií, jejich pozorování a determinace pod mikroskopem. I těchto úkonů se Hanka zhostila k mé naprosté spokojenosti.

V závěrečné fázi – při praktickém ověření navrženého praktika – jsem vysoce ocenila Hančin profesionální přístup k žákům účastnícím se pilotního provedení. Hanka dokázala „ukočírovat“ celou třídu, její projev byl správný po odborné i formální stránce. A navíc: díky pečlivé přípravě i primání z G Heyrovského shlédli živé cercárie. Vzhledem k obvyklé prevalenci těchto parazitů do 5 % v populaci vodních plžů nezbyvá Hance než pogratulovat k jejím schopnostem a přát si více takových studentů! Návod na hydrobiologicko-parazitologické praktikum doporučuji publikovat v některém z periodik pro středoškolské učitele, protože – je-li pečlivě popsán – může výrazně vylepšit i oživit laboratorní cvičení z biologie.

4. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

Práci plně doporučuji k obhajobě.